

La hotarul dintre realitate și vis

Teatrul poetic e o specie rară în dramaturgia și spectacolul românesc. Iată de ce montarea piesei lui Fănuș Neagu cu studenții anului terminal al Institutului de Teatru din Tîrgu Mureș ni se pare o alegere fericită.

În regia Adrian Piteșteanu, spectacolul e gândit ca un remember. Se începe cu finalul: doi tineri descoperă, în sfîrșit, dragostea și fericirea... Se aude o împușcătură... Băiatul cade... Și, în fracțiunea de secundă ce precede moartea sau căderea în leșin, își amintește...

Scena închipuită de scenografia Judith Papp sugerează atât întinderi nesfîrșite, arse de soare, cît și interiorul unei uriașe scoici în care se adună și se amplifică toate sunetele lumii, dar mai ales vocele inimilor omenști. În această scoică, în care pătrund și zgomotele obsedante ale mării, dar și o muzică halucinantă (coloana sonoră îi aparține compozitorului Fátyol Tibor), Mihai, Iris, Radu și Lidia intră într-o vrajă pe care numai aparițiile lui Sergiu Famagusta (întruchipat exact de Constantin Cicort), reprezentantul lumii din afară, al celor mereu lucizi, cărora le e teamă să se afunde în visare, o mai destramă din cînd în cînd. În interpretarea lui Nicolae Cristache, Mihai e un tînăr inteligent, uneori furios, alteori ironic sau zeflemisitor, cîteodată cabotin, totdeauna plin de fantezie, ascunzînd, în fond, dureri înăbușite și o mare, o uriașă sete de puritate și iubire. Visează la o femeie ideală (Iris II, în interpretarea delicată, diafană a Iulianei Moise, e gândită ca o proiecție a obsesiilor lui Mihai) și se chinuie, torturat de necesitatea alegerii, între această nălucă și femeia reală de lângă el (Iris David, interpretată de Rodica Baghiu cu

„SCOICA DE LEMN” DE FĂNUȘ NEAGU • INSTITUTUL DE TEATRU DIN TÎRGU MUREȘ, SECȚIA ROMÂNĂ • Data premierei: 12 decembrie 1987 • Regia: conf. univ. ADRIANA PITEȘTEANU • Scenografia: JUDIT PAPP • Coloana sonoră: lector univ. FÁTYOL TIBOR • Distribuția: NICOLAE CRISTACHE (Mihai), RODICA BAGHIU (Iris David), TOMI CRISTIAN (Radu Palea), VASILICA STAMATIN (Lidia), CONSTANTIN CICORT (Sergiu Famagusta), IULIANA MOISE (Iris II).

Vasilica Stamatina și Nicolae Cristache: teatrul poetic într-un hamac

multe momente de autentic dramatism, cu sinceritate și căldură mai ales în scena rememorării primei lor întîlniri și în final, unde zbuciumul eroilor, dorul lor de iubire, căutarea febrilă a fericirii sînt remarcabil sugerate de ambii interpreți).

Radu e un Mihai bătrîn, cu experiențe ratate, cu dezamăgiri torturante, care continuă să creadă, totuși, în existența frumosului în viața omului, Tomi Cristian dozînd bine amărăciunea personajului și veselia lui (mai curînd prefăcută), căldura și bunătatea, totdeauna mai puternice decît deziluziile.

Vasilica Stamatina conferă Lidiei — mama lui Mihai, care trăiește, în America, o viață de bunăstare materială, dar stearpă, lipsită de orice iluzii, de orice avînt al imaginației, și vine în fiecare vară să trăiască aici trei zile de împlinire sufletească, trei zile „cînd poți să visezi orice minune” — un soi de siguranță și precizie seacă, deși cînd și cînd alunecă, aproape cu ululală, într-o uitare de sine amănitoare și dătătoare de fericire, din care își revine repede.

Împușcătura din final simbolizează incursiunea brutală a unei realități banale, mărunte; prozaice, în visul de fericire, în iluzia poetică, în vraja obligată să se destrame. Un final dureros nu pentru că a murit (poate) un om, ci pentru că, sub asaltul permanent al cotidianului, năzuința spre o trăire superioară, exclusiv în sferele poeticului, se dovedește iluzorie.

Zeno FODOR